

Het m.s. „Olivia”, toebehorende aan de N.V. Petroleum Maatschappij La Corona, werd op 14 Juni 1942 in de Indische Oceaán, op weg naar Fremantle, door drie vijandelijke schepen aangevallen en in de grond geschoten. Bevel werd gegeven de boten te strijken en het schip te verlaten. Hieronder volgt een rapport van de 3e stuurman, W. A. Vermoet, hetwelk een blik werpt op de moeilijkheden, welke zich daarna voordeden.

15 Juni 1942. Aangezien in de Indische Oceaán de stroom om de noord-west loopt, zou getracht worden zoveel mogelijk west te sturen. De wind was thans gunstig; zuidwest 4-5. Zodra wij onder zeil waren, nam C. Ringelberg het roer, terwijl door Th. J. Brouwer en mij verschillende werkzaamheden werden verricht.

Allereerst werden alle riemen naast elkaar in het midden van de boot gelegd om dienst te doen als rustbank voor de gewonde 4e machinist A. Timme. Na zijn been en arm zo goed mogelijk te hebben verbonden, werd hij hierop door ons neergelegd.

De door mij, voor de te waterlating, in de boot gelegde tas met papieren, paspoort en geld werd bij daglicht niet meer teruggevonden. Alleen de Heer A. Timme had enige papieren bij zich, n.l. zijn driemaandelijke arbeidsovereenkomst, Nederlands-Indisch spaarboekje, machinistendiploma A en reglementenboekje Nederlands-Indische spaarbank. Aangezien geen der aanwezige officieren geld bij zich had en ook om eventuele ruzie door hazardspel onder de Chinezen te voorkomen, werd door mij gelast al het aanwezige geld af te dragen. Met uitzondering van de bootsman beweerden

echter allen niets bij zich te hebben, terwijl de bootsman alleen een pakje Singaporedollars en enige zilveren shillingen als bezitting opgaf. Daar hij dus de enige was, die iets bij zich had, liet ik ze hem behouden. Verder werden de werkzaamheden als volgt verdeeld: Th. J. Brouwer, C. Ringelberg en ikzelf zouden roertorn lopen, terwijl de acht Chinezen niets anders te doen hadden dan de boot lens te houden. De door het kantoor te Singapore verstrekte extra voeding, welke bestond uit: 15 één ponds blikken corned beef en 15 blikses gecondenseerde melk, werd als volgt verdeeld. Ieder lid der bemanning ontving 1 blikje melk en 1 pond corned beef, terwijl de resterende 3 blikses melk en drie pond corned beef voor de gewonde 4e machinist A. Timme werden gereserveerd. De eveneens door het kantoor te Singapore verstrekte 1 pond per reddingboot in gewoon papier verpakte chocolade was reeds in April bedorven uit de boot gehaald. 08.00 Koers 270°. Blevten dit doorliggen tot 22.00 uur, waarna wij door wind gedwongen 205° moesten gaan voorliggen. Afgelegde gegiste mijlen 75. Van 22.00 uur tot 24.00 uur koers 205. Afgelegde gegiste mijlen 8.

16 Juni 1942.

00.00 — 04.00	koers 205	afgelegde gegiste mijlen	16
04.00 — 07.00	„ 270	„ „ „	12
07.00 — 14.00	„ 310	„ „ „	36

Door een onverwachte rukwind brak de mast op twee plaatsen tegelijk af, en wel bij de beugel in de doft en boven bij het in de mast aangebrachte wielkje; met touwwerk werd een blikje vastgemaakt. Te 16.00 uur werd de verkorte mast wederom overeind gezet, het zeil gehesen en met verminderde vaart de reis vervolgd.

16.00 — 21.00	koers 310	afgelegde gegiste mijlen	15
21.00 — 24.00	„ 270	„ „ „	3

17 Juni 1942

00.00 — 10.00	koers 250	afgelegde gegiste mijlen	5
10.00 — 18.00	„ 250	„ „ „	2
18.00 — 24.00	„ 250	„ „ „	30

18 Juni 1942

00.00 — 01.00	koers 270	afgelegde gegiste mijlen	5
01.00 — 08.00	„ 310	„ „ „	35
08.00 — 10.00	„ 310	„ „ „	—
10.00 — 24.00	„ 270	„ „ „	28

19 Juni 1942

00.00 — 04.00	koers 270	afgelegde gegiste mijlen	8
04.00 — 24.00	„ —	„ „ „	—

Herhaaldelijk moest last gegeven worden tot het leeghalen van de boot. Het bleek onmogelijk, dat de acht Chinezen dit onderling konden regelen en bij aanwijzing van een bepaalde persoon werd steeds een onwillige houding aangenomen. Een uitzondering hierop maakten de bootsman Ling Chay en de bediende Pang Yong Kim.

20 Juni 1942

00.00 — 24.00	koers 305	afgelegde gegiste mijlen	60.
---------------	-----------	--------------------------	-----

Wederom onwilligheid bij de Chinezen. Tegen de avond constateerden wij bij de Heer Timme temperatuursverhoging.

21 Juni 1942

00.00 — 24.00 koers 305 afgelegde gegiste mijlen 60

Wederom onwilligheid bij de Chinezen. Toestand A. Timme ernstiger (ijlen).

22 Juni 1942.

00.00 — 12.00 koers 305 afgelegde gegiste mijlen 30

Wederom onwilligheid bij de Chinezen. Toestand A. Timme ernstiger.

12.00 — 24.00 koers 305 afgelegde gegiste mijlen 40

23 Juni 1942

00.00 — 24.00 koers 305 afgelegde gegiste mijlen 10

Wederom onwilligheid bij de Chinezen. Toestand A. Timme onveranderd.

24 Juni 1942

00.00 — 24.00 koers 305 afgelegde gegiste mijlen 10

Wederom onwilligheid bij de Chinezen. Toestand A. Timme onveranderd.

25 Juni 1942

00.00 — 12.00 koers 000 afgelegde gegiste mijlen 20

Opkomend slecht weer; toenemende wind uit zuid westelijke richting. Wederom onwilligheid bij de Chinezen. IJlende werd A. Timme onrustig en moest vastgebonden worden.

12.00 — 24.00 koers 000 afgelegde gegiste mijlen 45

Afnemende wind. Wederom onwilligheid bij de Chinezen. Toestand A. Timme wederom slechter.

12.00 — 24.00 koers 310 afgelegde gegiste mijlen 25

27 Juni 1942

11.00 — 12.00 koers 310 afgelegde gegiste mijlen —

De Chinezen eisten meer water en uitten zich hierbij als volgt: Groter rantsoenen water, anders hozen wij niet meer. Uitreiking groter rantsoen water onmogelijk. Toestand A. Timme onveranderd.

12.00 — 24.00 koers 270 afgelegde gegiste mijlen 10

28 Juni 1942

00.00 — 12.00 koers 270 afgelegde gegiste mijlen —

Wederom onwilligheid bij de Chinezen. Toestand A. Timme wederom slechter.

12.00 — 24.00 koers 250 afgelegde gegiste mijlen 20

29 Juni 1942

00.00 — 24.00 koers 250 afgelegde gegiste mijlen —

Zagen in de loop van de morgen potvissen, welke angstig naderbij kwamen. Toen zij tot op ongeveer 5 tot 6 meter van onze boot verwijderd waren, draaiden zij om en verdwenen in noord oostelijke richting. Des middags werd nog een potvis waargenomen, die echter op grotere afstand van ons bleef. Toestand A. Timme slechter (uren achtereen buiten kennis), weigerde te eten. Ook de bediende Pang Yong Kim geheel buiten kennis en at niet meer.

30 Juni 1942

00.00 — 24.00 geen vaart gelopen. Steeds groter wordende ontevredenheid en onwilligheid bij de Chinezen. De Heer A. Timme bijna de gehele dag en nacht buiten kennis, terwijl hij ook niet meer bij machte was enig eten tot zich te nemen.

De bediende Pang Yong Kim zwakte snel af en was ook vele uren buiten kennis. De kabelgast Ling

Ah King bedelde de gehele dag om extra water, wat natuurlijk niet verstrekt kon worden. Door Th. J. Brouwer, C. Ringelberg en mijzelf werd opgemerkt, dat de Chinezen niet gemakkelijk meer konden eten vanwege gebrek aan water. Wij concludeerden, dat wij gemakkelijker de droge biscuits konden eten.

1 Juli 1942

00.00 — 12.00 Geen mijlen gemaakt. Te 09.30 uur overleed de machinist A. Timme. De op zijn lichaam gevonden papieren (zie 15 Juni 1942) werden door mij in bewaring genomen. De toestand van de bediende Pang Yong Kim evenals die van Ling Ah King ernstiger.

12.00 — 24.00 geen vaart gelopen.

2 Juli 1942

00.00 — 12.00 geen vaart gelopen. Te 17.00 uur overleed de bediende Pang Yong Kim. Toestand van Ling Ah King ernstiger.

12.00 — 24.00 koers 310 afgelegde gegiste mijlen 10

3 Juli 1942

00.00 — 24.00 koers 310 afgelegde gegiste mijlen 80

Het gelukte ons in de loop van de morgen een vis te vangen. De toestand van Ling Ah King ernstiger.

4 Juli 1942

00.00 — 12.00 koers 300 afgelegde gegiste mijlen 45

Zagen in de loop van de morgen een ander soort vogels, wat ons deed vermoeden in de nabijheid van land te zijn. Ook de blauw gerugde vissen die ons op onze tocht al dagelijks begeleidden, waren plotseling verdwenen. Te 14.00 uur overleed de kabelgast Ling Ah King, het op hem gevonden geld werd door mij in bewaring genomen. Ook de bootman Ling Chay zakte snel af tengevolge van het niet meer eten.

12.00 — 24.00 koers 270 afgelegde gegiste mijlen 64

5 Juli 1942

00.00 — 12.00 koers 270 afgelegde gegiste mijlen 58

Toestand bootman ernstiger, ook Lau Ah Pang afzwakkende.

12.00 — 24.00 koers 270 afgelegde gegiste mijlen 58

6 Juli 1942

00.00 — 12.00 koers 270 afgelegde gegiste mijlen 52

Toestand bootman Ling Chay en matroos Lau Ah Pang ernstiger. Vanaf heden werd de boot overdag door Th. J. Brouwer, C. Ringelberg en mij leeggehoosd en des nachts door de eerste kok Wong Heng en door de stokerskok Thans Fong. Matroos Ling Tin stal waterrantsoen van matroos Lau Ah Pang en werd hiervoor gestraft met inhouding van 1 dag waterrantsoen.

12.00 — 24.00 koers 270 afgelegde gegiste mijlen 58

7 Juli 1942

00.00 — 24.00 koers afgelegde gegiste mijlen 110

De bootman Ling Chay overleed te 02.00 uur. Het op zijn lichaam gevonden geld werd door mij in bewaring genomen. Te 05.00 uur overleed matroos Lau Ah Pang

8 Juli 1942

00.00 — 12.00 koers 270 afgelegde gegiste mijlen 52

12.00 — 24.00 „ 285 „ „ „ 46

9 Juli 1942

00.00 — 12.00 koers 285 afgelegde gegiste mijlen 46

12.00 — 24.00 „ 290 „ „ „ 35

10 Juli 1942

00.00 — 12.00 koers 290 afgelegde gegiste mijlen 35

12.00 — 24.00 „ 270 „ „ „ 40

11 Juli 1942

00.00 — 12.00 koers 250 afgelegde gegiste mijlen 40

Matroos Ling Tim, matrozenkok Lim Ya Ya en 1e kok Wong Heng afzwakkende.

12.00 — 24.00 koers 270 afgelegde gegiste mijlen 35

12 Juli 1942

00.00 — 12.00 koers 270 afgelegde gegiste mijlen 35

Toestand matroos Ling Tim, matrozenkok Lim Ya Ya en 1e kok Wong Heng ernstiger.

12.00 — 24.00 koers 270 afgelegde gegiste mijlen 40

13 Juli 1942

00.00 — 12.00 koers 270 afgelegde gegiste mijlen 40

Te 09.00 uur overleed matroos Ling Tim. Toestand matrozenkok Lim Ya Ya en 1e kok Wong Heng zeer ernstig. Te 13.00 uur ontwaarden wij aan de horizon bergen. Wind oost, kracht 3 tot 2 langzaam afnemend. Werden door de stroom snel naar het land gezet. Volgens het gegist bestek stonden wij te 12.00 uur nog 180 mijlen uit de kust van Madagaskar. Met het oog op mijn onbekendheid van de kustgesteldheid wilde ik proberen met daglicht de kust aan te lopen. Wij namen te 16.00 uur het grootzeil neer en zeilden op de fok verder, zoveel mogelijk noord houdend. Bij zonsondergang waren wij door de stroom reeds op korte afstand van de kust genaderd.

Te 17.00 uur overleed Lim Ya Ya en te 19.00 uur overleed de 1e kok Wong Heng. Daar wij in de territoriale wateren van een bepaalde mogendheid waren, werden de lijken niet overboord gezet. Te 20.30 uur waren wij op ongeveer een halve mijl van de kust verwijderd en hoorden wij het brullen van de branding. Aangezien de zee de gehele dag kalm en de wind afnemend was, verwachtten wij in het geheel geen zware branding aan de kust.

De wind was inmiddels geheel gevalen en wij trachtten de afstand tot de kust op de riemen te bereiken. Dit bleek al spoedig onmogelijk en wij moesten noodgedwongen proberen door de branding heen te roeien. De eerste roller werd schitterend gepasseerd, doch de volgende nam de boot op en kapseisde deze. Zwemmend bereikten Th. J. Brouwer, C. Ringelberg, Tham Fong en ikzelve het strand om ongeveer 21.30 uur. De gehele nacht brachten wij wandelend op het strand door, steeds zoekend naar de lijken van de eerste kok Wong Heng en de matrozenkok Lim Ya Ya.

14 Juli 1942

Toen het daglicht kwam, konden wij onze toestand overzien. Wij waren geland op een steil oplopend strand. Onze boot lag omgeslagen op het strand, doch de lijken waren niet te vinden. Om iets te eten te vinden, waagden wij ons in het dichte bos en ontmoetten daar enige negers, die ons naar hun dorp meenamen.

De chef van het dorp, de Heer Sampite Antaratsey berichtte onmiddellijk onze aanwezigheid aan de nabijzijnde politiepost. Te 09.00 uur arriveerde de „Chef de Poste de Foulpointe”, die ons als onderdanen van een belligerente mogendheid gevangen nam.

Vermist of overleden zijn de Nederlanders:

M. K. F. van Hemert	gezagvoerder	J. Mynders	3e machinist
A. Visser	1e stuurman	A. Timme	4e machinist
S. A. Woudstra	2e stuurman	W. Kloppert	5e machinist
B. v. Liere	hoofdmachinist	A. J. Kimmel	marconist
H. J. Tetteroo	2e machinist		

en de Chinezen:

Ling Chay	bootzman	Loo Kwai Heng	pompman
Wong Ah Hong	kwartiermeester	Ow Kau	stoker
Yue Ah Moy	kwartiermeester	Tam Ping	stoker
Ah Tay	kwartiermeester	Yen Kan	stoker
Ling Hee Huat	matroos	Loi Chee	stoker
Teng Ah Goh	matroos	Wong Chee	stoker
Lau Ah Peng	matroos	Wong Teng	stoker
Ah Seng	matroos	Tham Fong	stoker
Ling Tiew	matroos	Chong See	stoker
Ling Ah King	matroos	Tang San Pwee	chefhofmeester
Ling Ah Moy	matroos	Yeo Ten See	2e hofmeester
Lim Ya Ya	matrozenkok	Wong Heng	2e kok
Ah Wong	matrozenjongen	Pang Chin Kum	messroombediende
Chan Lam	timmerman	Yong Tin Chin	messroombediende
Low Hee	stoker no. 1	Lee Chin Kaw	pantry jongen
Ah Hong	stoker no. 2	Goh Ah Hong	salonbediende
Fong Kwai	stoker no. 3		